

ВСГО «Асоціація ветеранів спорту України»
www.avsu.org.ua

№ 6-8 (18) червень-серпень

СПОРТ ВЕТЕРАНІВ УКРАЇНИ

ОФІЦІЙНО

Список членів Виконкому Асоціації ветеранів спорту України (кураторів), закріплених за регіонами країни для надання організаційної та методичної допомоги громадським організаціям фізкультурно-спортивної спрямованості щодо створення регіональних громадських об'єднань — асоціацій ветеранів спорту.

Назва регіону (області)	Куратори регіонів
Вінницька	Ігнатенко В.В.
Волинська	Ігнатенко В.В.
Дніпропетровська	Грозицький Г.М.
Донецька	Тамчі Є.М.
Житомирська	Крепкіна В.М.
Закарпатська	Іванов В.Т.
Запорізька	Грозицький Г.М.
Івано-Франківська	Мілян В.П.
Київська	Усенко В.П.
Кіровоградська	Смелаш Л.Й.
Луганська	Тамчі Є.М.

Львівська	Мілян В.П.
Миколаївська	Коваль О.В.
Одеська	Коваль О.В.
Полтавська	Лисенко В.М.
Сумська	Шапаренко О.М.
Тернопільська	Крепкіна В.М.
Харківська	Некрасов В.В.
Херсонська	Литвиненко Ю.П.
Хмельницька	Шапаренко О.М.
Черкаська	Іванов В.Т.
Чернівецька	Смелаш Л.Й.
Чернігівська	Ткаченко В.В.
м. Київ	Некрасов В.В.

РОЗПОДІЛ ВИДІВ СПОРТУ ВЕТЕРАНІВ МІЖ КЕРІВНИЦТВОМ АВСУ

Іванов В.Т. (перший віце-президент АВСУ) — волейбол (ч, ж), пляжний волейбол, гандбол, водне поло, футбол, фут зал, регбі, наст. теніс;

Ігнатенко В.В. (перший віце-президент АВСУ) — армспорт, баскетбол, вільна боротьба, греко-римська боротьба, важка атлетика, самбо, карате, таеквондо, пауерліфтинг, спортивне орієнтування;

Шапаренко О.М. (віце-президент АВСУ) — веслування на байдарках і каное;

Коваль О.В. (віце-президент АВСУ) — академічне веслування, плавання, велоспорт, триатлон, теніс, поліатлон, фехтування, сучасне п'ятиборство, шашки;

Грозицький Г.М. (віце-президент) — бадмінтон, гирьовий спорт;

Тамчі Є.М. (віце-президент) — дзюдо;

Крепкіна В.М. (генеральний секретар) — легка атлетика, лижні перегони, ковзанярський спорт, городковий спорт, спортивний туризм, шахи, пейнтбол.

РОЗПОДІЛ ВИДІВ СПОРТУ ВЕТЕРАНІВ МІЖ УПОВНОВАЖЕНИМИ КООРДИНАТОРАМИ АВСУ

Вид спорту	ПІБ координатора
Академічне веслування	Коваль О.В.
Бадмінтон	Швайко В.М.
Баскетбол (чол.)	Карпунін В.Г.
Баскетбол (жін.)	Дихтяр Н.К.
Боротьба греко-римська	Адирхаєв С.Г.
Важка атлетика	Лисенко В.М.
Велоспорт (шосе, маунтенбайк)	Курафєєв М.В.
Веслування на байдарках і каное	Шапаренко О.М.
Вільна боротьба	Адирхаєв С.Г.
Водне поло	Озеров А.Р.
Волейбол (чол., жін.)	Іванов В.Т.
Гандбол (чол., жін.)	Дихтяр Г.В.
Дзюдо	Рожинів С.Л., Тамчі Є.М.
Ковзанярський спорт	Перчихін І.М.
Легка атлетика	Смелаш Л.Й.
Легка атлетика	Крепкіна В.М.
Лижний спорт	Білоус Т.Л.
Настільний теніс	Василевський П.А.
Плавання	Фесенко С.Л., Кухарєв І.А.
Пляжний волейбол	Іванов В.Т., Федюшин В.П.
Сучасне п'ятиборство	Борознін В.О. (за згодою)
Теніс	Рябцев В.І.
Триатлон	Ястребов М.І. (за згодою), Панарін Е.Є.

Фехтування	Некрасов В.В., Семикоз Р. (за згодою)
Футбол	Кулібабенко В.М.
Армспорт	Петров В.Ж.
Більярд спортивний	Заболотний В.В., Денисюк Я.
Боротьба самбо	Наухатко О.К.
Гирьовий спорт	Щербина Ю.В., Беребенчук В.Ю.
Городковий спорт	Євтушенко В.Г.
Карате	Машковський В.Ф. – провідний тренер (за згодою)
Пауерліфтинг	Базаєв С.Г. (за згодою)
Пейнтбол	Колітенко В.А. – провідний тренер (за згодою)
Поліатлон	Хоменко М.І.
Регбі	Колітенко В.А. – провідний тренер (за згодою)
Спортивне орієнтування	Божко Т.П., Петров В.Ж.
Спортивний туризм	Соколов В.А.
Таеквондо (ITF)	Прокопенко В.О. – провідний тренер за згодою)
Футзал	Король О.Є.
Шахи	Гнип Ю.П. (за згодою)
Шашки	Петров В.Ж.

ЛЕГКА АТЛЕТИКА:
З ІЗМІРА ПРИВЕЗЛИ
22 МЕДАЛІ!

Стор.3

Блискуче виступила на чемпіонаті Європи з настільного тенісу, який відбувся в іспанському місті Армерія, українська чоловіча збірна у віковій категорії 60-64 роки. Григорій Потопляк (Київ), Зеновій Демко (Кременець) та Анатолій Костенко (Бердичів) упевнено подолали весь турнірний шлях, не зазнавши жодної командної поразки! Тож цілком закономірно саме вони стали чемпіонами Європи.

Поздоровляємо!

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ДЕНЬ

Чудова світова традиція

Щороку в день заснування Міжнародного олімпійського комітету проводиться всесвітній захід — Олімпійський день, в якому беруть участь прихильники олімпійського руху в усьому світі. З нагоди цієї події Національний олімпійський комітет України спільно з Міністерством молоді та спорту й осередками НОК уже 20 років поспіль проводять широку низку заходів у Києві та всіх областях країни за участю керівників органів державної влади і місцевого самоврядування, представників державних установ та громадських організацій, відомих спортсменів, тренерів, фахівців, учнів, студентів та численних шанувальників спорту.

Зокрема у Києві 21 червня на Оболонській набережній об 11 годині відбулось урочисте відкриття Олімпійського дня. Відкрив урочистості олімпійський чемпіон, багаторазовий рекордсмен і чемпіон світу зі стрибків з жердиною, Герой України, член

Виконкому Міжнародного олімпійського комітету, президент НОК України Сергій Назарович Бубка. Потім він узяв участь у символічному пробігу на 500 м, де разом із ним на старт вийшли заступники Міністерства молоді та спорту України, чемпіонка Олімпійських ігор Олена

Підгрушна, срібна олімпійська призерка Ніна Уманець, інші олімпійські чемпіони і призери, а також депутати Верховної Ради України, керівники фізкультурно-спортивних відомств, організатори спортивного руху Києва та багато інших. За програмою Олімпійського дня було

проведено пробіги за всіма віковими групами, а також спортивні, культурні, освітні та інші заходи, в тому числі змагання з водних видів спорту на Оболонському водному стадіоні.

Активну участь в усіх заходах взяли і члени Асоціації ветеранів спорту України, видатні ветерани спорту, заслужені тренери України, Заслужені працівники фізичної культури і спорту України, організатори і фахівці спорту. Зокрема, 30 відомих ветеранів спорту України на чолі з Валентиною Крепкіною — багаторазовою чемпіонкою Європи і світу, Європейських та Всесвітніх ігор ветеранів — взяли участь у легкоатлетичному пробігу на дистанції 1000 м.

Організатори спортивного свята — Олімпійського дня НОК України — кожному учаснику урочистостей вручили пам'ятні подарунки.

Віталій ІГНАТЕНКО,
перший віце-президент АВСУ

АКТУАЛЬНО

Анатолій СТУКІН:
«Ветерани спорту
можуть приносити
Україні велику користь»

Останнім часом у керівному складі ВСГО «Асоціація ветеранів спорту України» сталися певні зміни. Деякі комісії очолили нові фахівці, в яких, ясна річ, є свої бачення побудови робочого процесу. Одним із тих, хто взявся до праці найбільш заповзято, є голова комісії з питань соціального захисту ветеранів фізичної культури і спорту Анатолій Стукін. Тож саме до нього спрямовані наші запитання...

— ВИ НЕЩОДАВНО ОЧОЛИЛИ КОМІСІЮ ВСГО «АСОЦІАЦІЯ ВETERANІВ СПОРТУ УКРАЇНИ» З ПИТАНЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВETERANІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ (ДАЛІ — КОМІСІЯ). ХТО ВХОДИТЬ ДО ЇЇ СКЛАДУ?

— Згідно затвердженого рішення Виконкому від 7 березня 2014 року №5, до складу Комісії входять досвідчені фахівці фізичної культури та спорту — ветерани спорту.

— ЯКІ ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ПОКЛАДЕНІ НА РОБОТУ КОМІСІЇ?

— Тут є кілька важливих моментів. Тому окремо зупинюся на кожному...

— Комісія сприяє реалізації статутної діяльності Асоціації ветеранів спорту України в плані соціального захисту членів АВСУ, спортсменів, тренерів, спеціалістів фізкультури і спорту;

— сприяє виконанню програми розвитку ветеранського спортивного руху на 2014—2018 рр.;

— сприяє підготовці та проведенню заходів щодо вшанування видатних осіб нашої професії;

— залучає ветеранів спорту до патріотичного і фізичного виховання дітей та молоді;

— забезпечує участь ветеранів спорту у масових заходах, присвячених урочистим датам і святкам;

— вивчає питання та готує пропозиції керівництву АВСУ щодо вдосконалення положення про державні та

урядові стипендії за видатні заслуги у сфері фізичної культури і спорту України;

— за дорученням керівництва АВСУ, вивчає заяви, пропозиції і клопотання ветеранів фізичної культури і спорту та готує відповідні пропозиції;

— сприяє створенню регіональних соціальних комісій та соціальних комісій у структурах членів АВСУ.

Крім цих основних напрямків, Комісія займається ще багатьма питаннями, пов'язаними із соцзахистом членів АВСУ в конкретних випадках.

— ЯКІ ФІНАНСОВІ МОЖЛИВОСТІ У КОМІСІЇ?

— Комісія — осередок громадської організації «Асоціація ветеранів спорту України». Своїх фінансів у нас немає. Тому ми плануємо низку заходів, які допоможуть нам залучити кошти для необхідної матеріальної допомоги. На даний момент ведемо переговори з банком «НАДРА» про спільну роботу з клієнтською програмою. Також хочемо співпрацювати з центром фізичного здоров'я «Спорт для всіх» (правда, його керівництво чомусь не йде на контакт). Ми могли би надавати йому допомогу у патріотичному, духовному та фізичному вихованні дітей і молоді.

Плануємо створити постійно діючі групи ветеранів спорту для участі у масових заходах, співпрацювати зі школами та дошкільними закладами — організовувати групи загально-фізичної підготовки та інше. Самостійно реалізувати плани важко, тому підбираємо активних, ділових людей (соцкомісарів) у регіонах і з членів АВСУ, через яких будемо здійснювати наші плани. Сподіваємося за 2-3 роки отримати позитивний результат.

— ЯКІ ЩЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ВИ БЕРЕТЕ?

— Конкретизувати турботу і увагу до учасників Великої Вітчизняної війни — ветеранів спорту. На жаль, про них ми згадуємо, як правило, на День Перемоги. Тому члени Комісії АВСУ персонально закріплені за ветера-

нами ВВв і будуть тримати з ними постійний контакт, оперативно реагувати на різні життєві проблеми. Плануємо співпрацювати з Державною службою ветеранів та інвалідів для участі в їхніх соціальних програмах. На сторінках газети «Спорт ветеранів України» плануємо створити юридичну та медичну рубрики, де фахівці в цих галузях будуть давати поради і рекомендації. Так само через газету і офіційний сайт АВСУ ми вітаємо ветеранів спорту з їх ювілейними датами.

— З ЯКИМИ ТРУДНОЩАМИ ВАМ ДОВОДИТЬСЯ СТИКАТИСЯ?

— У першу чергу, з проблемністю зустрічей із чиновниками. Наприклад, з керівником Всеукраїнського центру фізичного здоров'я «Спорт для всіх» Пчеліним С.В. Важко переформувати свідомість ветеранів від споживчого підходу до підходу активного залучення коштів у фонд АВСУ для подальшої матеріальної допомоги за необхідності.

— ХТО Є ВАШИМИ АКТИВНИМИ ПОМІЧНИКАМИ?

— У першу чергу, це керівництво АВСУ (президент — Ткаченко В.В.), Рада ветеранів фізичної культури і спорту м. Києва (голова — Некрасов В.В.), Міністерство молоді та спорту України, НОК України, федерації з видів спорту.

— ЯКІ ВАШІ ОСОБИСТІ ПОБАЖАННЯ ДЛЯ ПОДАЛЬШОЇ РОБОТИ КОМІСІЇ?

— У першу чергу — це здоров'я і життєвого позитиву ветеранам спорту, більшої уваги до них з боку державних і громадських організацій!

Я переконаний, що ветерани спорту ще можуть приносити велику користь Україні. І не тільки в плані фізичної культури та спорту, а й в багатьох інших напрямках.

Валентина КРЕПКІНА,
генеральний секретар АВСУ

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

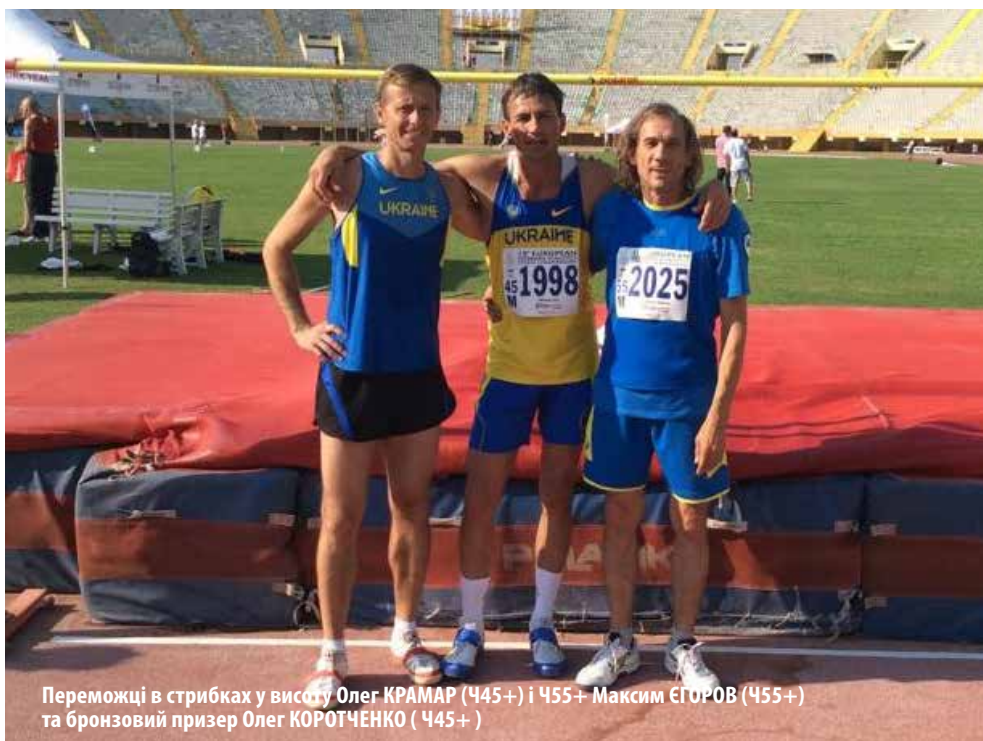

Після фінішу на дистанції 5 км з легкої атлетики. У центрі зліва — срібна призерка Віра Зозуля (Ж40+), у центрі — чемпіон Іван Пушкін (Ч80+) та бронзова призерка Олена Веремійчук (Ж50+).

У турецькому місті Ізмір завершився XIX чемпіонат Європи, який став одним із найбільш представницьких за всю історію проведення цих престижних змагань. Через зрозумілі причини делегація України налічувала всього 36 спортсменів із 13 регіонів (11 жінок та 25 чоловіків), проте вони виступили цілком гідно, здобувши 22 медалі різного ґатунку та фінішувавши на 21-му місці з 38 країн, атлети яких піднімалися на п'єдестал пошани.

Антоніна ТИШКО (Ж65+) — дворазова чемпіонка Європи

Переможці в стрибках у висоту: Олег КРАМАР (Ч45+) та Максим ЄГОРОВ (Ч55+) та бронзовий призер Олег КОРОТЧЕНКО (Ч45+)

Загалом в Ізмірі зібралися спортсмени із 42 держав Європи. Найбільш представницькою виявилася делегація Німеччини — 270 атлетів (104 жінки та 166 чоловіків), 227 спортсменів захищали честь збірної господарів чемпіонату Європи (41 + 186), а команда Росії налічувала 182 майстрів легкої атлетики (49 + 133). Натомість Македонію та Мальту представляли лише по одному атлету.

Звичайно, на змагальних секторах

йшла запекла безкомпромісна боротьба, де не пасли задніх і наші ветерани. За приємною вже традицією, медальний ритм серед них задали майстри спортивної ходьби, де по дві золоті нагороди до загальної скарбнички збірної України принесли кияни Іван Пушкін (Ч80+) на дистанціях 5 і 20 км та Антоніна Тишко (Ж65+) — на дистанціях 5 і 10 км. Також переможцями чемпіонату Європи стали стрибун у висоту — запоріжанин Максим Єгоров (Ч55) та представ-

Ізмір
аплодував
і українцям

Бронзова призерка у багатоборстві (ліворуч) Катерина ШВЕДОВА (Ж70+)

Керівник делегації Валентина КРЕПКІНА біля входу на стадіон

ник Білгород-Дністровського Одеської області Олег Крамар (Ч45+). Зрештою, володарем ще однієї золотої нагороди став марафонець із Києва Дмитро Лебедев (Ч70+).

Сім разів наші спортсмени-ветерани піднімалися і на срібну сходинку п'єдесталу пошани. Двічі це робила киянка Валентина Крепкіна (Ж45+) у стрибках із жердиною та потрійним. Також срібними призерами ставали Віра Зозуля із Тернопільської області (Ж40+) у спортивній ходьбі на 5 км, киянин Борис Ковальський (Ч70+) у штовханні ядра, Володимир Добридень із Дніпропетровська (Ч40+) у бігу на 110 м з бар'єрами, представник Чернівецької області Анатолій Власов (60+) у метальному п'ятиборстві, а ще Георгій Мітев з Ізмаїла Одеської області (Ч65+) і кияни Дмитро Лебедев з Олександром Вольським

(Ч70+) у командних змаганнях з марафону (Ч65+).

Нарешті, бронзові нагороди здобували: Олена Веремійчук (Ж50+) з Білої Церкви у спортивній ходьбі на 5 км та 10 км, Валентина Крепкіна (Ж45+) у стрибках в довжину, Станіслав Кукота з Дніпропетровська (Ч65+) у штовханні ядра, харків'янин Віктор Соловйов (Ч65+) у бігу на 1500 м, киянин Олег Коротченко (Ч45+) в стрибках у висоту, Катерина Шведова з Глухова Сумської області (Ж70+) у пентатлоні та сумчанин Михайло Осташевський (Ч55+) у бігу на 100м.

Таким чином, з Ізміра українські спортсмени привезли 22 нагороди (7 золотих, 7 срібних і 8 бронзових). Безумовно, це солідний успіх!

Валентина КРЕПКІНА

Влітку багато ветеранів спорту, як-то кажуть, «розміняли» в своєму житті солідні ювілейні дати. Чимало років вони віддали праці на благо улюбленої справи, та й досі знаходять сили і бажання передавати свій величезний досвід наступному

поколінню. При цьому деякі з них, в сили природної скромності, та би мовити, залишаються в затінку від загальної уваги та поваги. Інколи, на превеликий жаль, навіть підзабутими. Тож ми вирішили дещо виправити цю ситуацію...

ЮВІЛЕЇ

Полковник, організатор, волейболіст...

1 червня 80 років виповнилося одному з найвідоміших людей столиці — Жоржу Трохимовичу Дигасу, який вніс великий вклад у розвиток фізкультури і спорту, виховання підростаючого покоління в Києві та Київській області.

Людина дивовижної долі, син фронтовика-окопника Трохима Пилиповича, він переніс тяжкість воєнного та повоєнного лихоліття, став яскравою особистістю — високоосвідченою, інтелігентною, володіючою високим рівнем професіоналізму і моральних якостей, умінням дружити і вчасно приходити на допомогу людям у важкі хвилини їхнього життя.

Виступи з дитячими концертами в госпіталях перед пораненими виховало у Жоржа Трохимовича почуття глибокої поваги до старшого покоління, і, перш за все, до учасників Великої Вітчизняної війни. Тож не випадково Державний комітет України у справах ветеранів нагородив Дигаса Почесною Грамотою «За вагомий внесок у розвиток ветеранського руху, активну громадську діяльність,

участь у військово-патріотичному вихованні молоді, вирішенні соціальних питань ветеранів та з нагоди Міжнародного дня людей похилого віку і Дня ветерана».

У 60-ті роки Жорж Трохимович очолював відділ спортивної та оборонно-масової роботи Київського обкому комсомолу.

У Києві та області активно проводились змагання серед молоді, що ініціюються комсомолом: «Шкіряний м'яч» — з футболу, «Золота шайба» — з хокею, «Сніжинка» — з ковзанярського спорту, «Веселий дельфін» — з плавання і т.д.

Традиційними були Спартакіади серед призовної та допризовної молоді. За активної участі військових частин та військових училищ створювалися і функціонували військово-спортивні табори для «важких» підлітків.

Ветеран спецслужб — полковник, у мирний час удостоєний ордена «Червоної Зірки», істинний патріот України, своє життя присвячує спорту. Він — переможець і призер різних змагань з офіцерського та морського багатоборства, чемпіон і призер Спартакіад Збройних Сил, але його найулюбленіший вид спорту — це волейбол, яким він займається з дитинства.

Дигас — чемпіон світу та Європи з волейболу серед ветера-

нів. Нині, будучи членом Асоціації ветеранів спорту України, бере активну участь у громадському житті. І в тому, що в Національній академії внутрішніх справ проводяться змагання з волейболу серед ветеранів, присвячені світлій пам'яті видатних вчених-юристів Володимира Копейчикова та Анатолія Дубіненю, а протягом багатьох років на волейбольних майданчиках відзначаються ювілеї в житті доктора юридичних наук, професора, чемпіона Спартакіади народів СРСР (1967 р.) і срібного призера Олімпійських ігор серед ветеранів Ростислава Калюжного, є велика заслуга майстра спорту СРСР з волейболу, Жоржа Дигаса.

Бажаємо Жоржу Трохимовичу здоров'я, оптимізму та довгих років життя!

Віталій ІГНАТЕНКО,
перший віце-президент АВСУ
Юрій КОБРИНСЬКИЙ,
заступник голови Комітету АВСУ

Плавець та ватерполіст

Один із найсильніших плавців післявоєнної пори, один із перших радянських чемпіонів Європи та рекордсмен світу Геннадій Андросов досі жартома скаржиться, що вище керівництво збірної СРСР з плавання заборонило йому грати у водне поло: «В іншому випадку міг би запросто потрапити до ватерпольної збірної, як це зуміли зробити інші наші видатні плавці. Проте мені так і не судилося стати справжнім ватерполістом», — розводить руками Геннадій Іванович.

Він народився 1 серпня 1939 року в Красному Селі (Венгеровський район, Новосибірська область, РРФСР).

— До Львова я приїхав разом із мамою у 1946 році, — розповідає Геннадій Андросов. — У нас тут жила рідна тітка. Батько загинув на війні, мама працювала в пральні, тож я в дитинстві більше часу проводив на вулиці. В компанії таких же ровесників-шибеників, ми частенько перелазили через паркан відкритого басейну «Динамо», що на теперішній вулиці Стуса. Було цікаво подивитися, що там коїться.

Там нас помітив тренер Матес Аврумович Кофнер. Було це у 1952 році. Я тоді ще не вмів плавати, але дуже хотів навчитися. А він, вочевидь, також шукав активних і непосидючих учнів. Ну, а кому не подобається плавати? Вода завжди приваблює. Крім того, тоді на території басейну завжди було весело ілюдно: займалися також стрибунки у воду, ватерполісти, проводилися різні турніри рівня чемпіонатів СРСР... Усі ми хотіли бути подібними на старших за нас, високих, статних спортсменів.

Тренер умів зацікавити, переमेжовуючи кілометри тренувань цікавими іграми. Чудовим наставником була також і його дружина — заслужений тренер України Валентина Дмитрівна Вілкова. Тому незважаючи на те, що я був худорлявим, успіхи у плаванні не забарилися.

Вже у 1956 році я став наймолодшим переможцем І Спартакіади народів СРСР

з плавання, поїхав на Олімпіаду в Мельбурн, ще через рік встановив рекорд світу, потім виграв чемпіонат Європи.

Водночас набував майстерності й у водному поло. У складі львівського «Динамо» брав участь у ватерпольних першостях України. Основними нашими суперниками по республіканських змаганнях були команди Києва та Харкова. Я грав поряд із нашими лідерами Вадимом Мартинчиком, Геннадієм Пінським, Володимиром Седневим, Юрієм Курбатовим, Вадимом Ченовим, Юрієм Стьопіним, Юрієм Скловським, Володимиром Михальченко та іншими ватерполістами. Взагалі на той час львівське водне поло переживало справжній бум. Уявіть собі, що лише у першості Львова виступали 16 (!) команд.

Цікаво, що на той час всі ватерпольні команди Радянського Союзу постійно поповнювалися плавцями. Таким чином до збірної СРСР потрапили Вадим Мартинчик, В'ячеслав Куренной, Петро Мшвенієрадзе, Петро Бреус, Володимир Новиков, а дещо раніше — Андрій Кістяковський, Василь Поджукевич, Леонід Мешков, Віталій Ушаков, Володимир Китаєв тощо.

Відтак і я вже у 1955 році грав за юніорську збірну СРСР з водного поло. Здається, був там єдиним представником Львова. А готували нас стати заміною для лідерів олімпійської збірної. Провели кілька тренувальних зборів. Мені — як плавцю — завжди вдавалося пер-

Світові рекордсмени Геннадій АНДРОСОВ (ліворуч) і Борис НІКІТІН (праворуч) з олімпійським чемпіоном 1956 року на 400-метрівці Мюрреєм Роузом з Австралії

шим встигати до місця вкидання м'яча. І заняття цією прекрасною грою зовсім не заважало прогресу моїх результатів в плаванні...

Проте напередодні Олімпіади-1956 керівництво збірної СРСР з плавання суворо заборонило кандидатам на поїздку до Австралії грати в водне поло. Вочевидь, побоюючись можливих травм лідерів команди. Хоча, насправді, це все — повна дурня. Кажу про це, як багаторічний викладач кафедри плавання Львівського університету фізкультури. Навпаки, граючи з ватерполістами, плавці розвивають певні групи м'язів, набираються сили, витривалості та психологічно відпочивають від виснажливого плавання від бортика до бортика.

І лише на етапі завершення своєї спортивної кар'єри плавця я нарешті награвся у водне поло вже донесхочу. У складі львівського «Динамо» здобув друге місце на першості України 1965-1966 років. Проте за віком уже не міг на рівних суперничати з лідерами за місце в основному складі команди, яка тоді була

грозою авторитетів вищої ліги СРСР. Тож, наостанок можете так і написати: Андросов, мовляв, досі шкодує, що свого часу йому не дозволили потрапити до ватерпольної національної збірної...

Додамо ще те, про що промовчав 75-річний ювіляр. Він все життя провів у одному товаристві — «Динамо» (Львів). Заслужений майстер спорту СРСР. Рекордсмен світу на дистанції 400 метрів з комплексного плавання (1957). Чемпіон Європи 1962 року на дистанції 400 метрів з комплексного плавання. Учасник двох Олімпіад — 1956 і 1960 року. Неодноразовий переможець, рекордсмен та призер чемпіонатів СРСР. На І Спартакіаді народів СРСР (1956 р.) був нагороджений спеціальним призом «Наймолодший переможець».

Геннадій Іванович Андросов запам'ятався також і як неперевершений диктор ватерпольних поєдинків. Тонке розуміння нюансів гри разом з «оксамитовим» голосом робили цей інформаційний супровід матчів незабутнім...

Іван ЯРЕМКО

ЮВІЛЕЇ

На війні — у танку. В житті — на велосипеді

Людина-легенда по праву — це Юрій Олександрович Гаммерштедт, якого ми щиро вітаємо з 95-річчям! Про нього розказано вже чимало, тож просто нагадаємо кілька найбільш значних моментів його насиченого життєвого шляху...

Юрій Гаммерштедт — учасник Великої вітчизняної війни, старшина-танкіст. Пройшов шлях від Києва до Берліна. Був нагороджений бойовими орденами та медалями.

Після завершення війни змінив танк на велосипед. Заслужений працівник фізичної культури та спорту, Заслужений тренер України, багаторазовий чемпіон України та СРСР з велоспорту.

За 55 років тренерсько-викладацької праці підготував 31 майстра спорту, 27 чемпіонів та призерів СРСР. Надавав практичну допомогу у підготовці олімпій-

ського чемпіона Анатолія Чуканова, а також призерів Олімпійських ігор — братів Колумбет.

За час роботи завідувачем кафедри велоспорту Київського державного інституту фізичної культури створив наукову базу підготовки велосипедистів високого класу, постійно передавав свій багатий досвід молодим спеціалістам.

Спортивна громадськість України з глибокою повагою вітає Юрія Олександровича з Днем народження! Бажаємо міцного здоров'я та довгих літ на славу України!

Український баскетбол у перші повоєнні роки значно поступався московському, ленинградському, прибалтійському і навіть грузинському. Все змінилося лише після появи у Києві наприкінці 1947 року Міркіяна Опанасовича Єгорова, котрий залишив у Свердловську спортивний клуб «Уралмаш», який очолював, та створені ним баскетбольні команди, що вже досягли певних успіхів у російському чемпіонаті. Саме з того часу в київському «Динамо» почали спалахувати яскраві зірки, двоє з яких днями відсвяткували славні ювілеї...

Перша чемпіонка СРСР та Європи

Такою серед українських баскетболісток по праву вважається Юлія Бурдіна-Єгорова, якій у серпні виповнилося 90 років. Утім, серед київських динамівок, які рівно 65 років тому вперше стали переможницями чемпіонату Союзу, а 1950 року вперше потрапили до збірної СРСР, разом із Ніною Пименовою та Зоєю Стасюк ми її виокремили лише за алфавітом. Усі дівчата принесли тоді велику радість уболівальникам...

Разом із Міркіяном Єгоровим, перші кроки в розвитку українського жіночого баскетболу, не дивлячись на труднощі, робила під його орудою його ж дружина Юлія Бурдіна. До колективу київського «Динамо», який лише формувався, вона увійшла досвідченою гравчинєю з власним тільки їй почерком.

Займаючись ще в юні роки легкою атлетикою, лижами, ковзанами, Бурдіна набула доброї фізичної форми, стала швидкою, вправною, витривалою. Згодом додалися якості баскетболістки — маневреність, цупкість, жадоба боротьби за м'яч, висока техніка, влучність. Юлія здобувала перші місця серед учасниць чемпіонату СРСР на влучність кидків з далекої відстані та зі штрафної лінії. Тож не дивно, що 65 років тому саме наша героїня багато в чому посприяла історичній перемозі київського «Динамо» у чемпіонаті Союзу.

Включення трьох українок до збірної СРСР для участі в чемпіонаті Європи 1950 року є свідченням плідної роботи динамівської баскетбольної секції, яку

Баскетбольна гордість країни

Міркіян ЄГОРОВ та його дружина — одна з перших українських чемпіонок Європи Юлія БУРДІНА

справедливо називали «Імперією Єгорова». З ранку до вечора напроти службового входу стадіону «Динамо» вихованці Мира, як казали на тренера, копали-перекопували два майданчики, наповнювали їх спеціальною глиняно-піщаною сумішшю, рецепт якої знав лише він. Ніхто не знав, коли ця людина відпочиває. Його густий бас, здавалося, було чути цілісний день. А біля фанерного сарайчика-роздягальні на м'ячах каталися малі сини. Вже тоді жіноча команда перейшла до дворазових на день тренувань. Утім, коли тренера питали, скільки разів команда тренується, він відповідав, що один раз, але цілий день. І ніхто не скигличив, не дістаючи ні зарплатні, ні квартир...

Єгоров дбайливо ставився до дітей. Жодного не визнав непридатним до баскетболу, знаючи, що вулицями вештається багато безбаченків. І це в той час, коли сам старанно вишукував високих хлопців та дівчат.

Повернувшись з чемпіонату Європи із золотими медалями, наші дівчата заграли ще яскравіше, зріліше. Вони двічі

вигравали Кубок Радянського Союзу, ставали срібними призерами всесоюзної першості.

Вдруге динамівки Києва стали чемпіонками СРСР аж 1991 року. До цього їх привів Володимир Рижов, такий самий тренер-новатор, невтомний пошуковець.

Вітаючи Юлію Павлінівну Бурдіну-Єгорову з ювілеєм, усі цікавились секретом її довголіття. «Я кожного дня, — каже ветеран спорту, — за будь-якої погоди буквально виповзаю на прогулянку. Дуже хочеться дожити до ста років».

Берегиня української амбасади

Інша видатна баскетболістка, майстер спорту міжнародного класу, чемпіонка світу і Європи Інеса Пивоварова нещодавно відзначала своє 75-річчя. Вона ленинградка, але народилася в Улан-Баторі у родині офіцера. Вже цей факт свідчить про те, що її батько Олександр Кисельов брав участь у військових діях біля озера Хасан та гори Халкін-гол. Як і Бурдіна,

до Києва вона також потрапила вже добре знаючись на тонкощах гри, ледь ступивши однією ногою, ще не здобувши ніяких титулів, до збірної СРСР...

Будучи провідним гравцем команди СКА, Північну Пальміру дівчина проміняла на...любов. Інеса відповіла згодою на зазіхання її руки і серця відомому київському судді Всесоюзної категорії Валерію Пивоварову. Закохалася і, щоби не заважати науково-педагогічній кар'єрі чоловіка, залишилася назавжди у Києві.

У «Динамо» грала в ролі нападаючої, приносячи кожної гри 15-20 очок. Її славнозвісний прохід «з вихиласами», добре відомий у Союзі та за кордоном, був дуже грізно зброєю, хоча Інеса любила й далекі кидки. Вперше до збірної СРСР вона потрапила 1962 року разом з іншою динамівкою Феодорою Орел. З нею склали потужний дует, який наводив жах на суперниць. Удвох стали чемпіонками Європи, світу, Всесвітньої Універсиади.

Проте не уникали недоброго тренерського погляду Олександра Леонова. Пишаючись успіхами підопічних на міжнародній арені, він дуже засмучувався, коли їх бракувало на вирішальних іграх союзного чемпіонату. Вище четвертого місця команда не зайняла жодного разу.

Сталося так, що кар'єра гравця для Інеси закінчилась тоді, коли Валерій, захистивши дисертацію, став проректором Київського інженерно-будівельного інституту по роботі з іноземцями. Знаючи різні мови, він якнайкраще підійшов на посаду Надзвичайного і Повноважного Посла незалежної України спочатку в Камбоджі, а потім і в Гвінеї.

Пивоварова поїхала з чоловіком, й у першій країні на громадських засадах допомагала славнозвісному Отару Коркія тренувати місцеву збірну, чим значно поліпшила якість її гри. У другій, за відсутності достатньої кількості працівників, віддалася господарській роботі амбасади. Під час одного з прийомів, які влаштовував чоловік, наліпила та наварила чотири види українських вареників. Дипломати багатьох країн казали, що такого у житті не коштували. Додайте до цього нашу пекучу горілку з перцем — і зрозумієте, чому авторитет України тоді значно зріс...

Анатолій ВОЛОШИН

ВОЛЕЙБОЛ

В останні вихідні липня у мальовничому куточку Києва – Пушчі-Водиці пройшов IX Кубок з паркового волейболу МІХ пам'яті заслуженого тренера України Івана Плетенчука. У турнірі, який проводився у двох вікових номінаціях 45+ та 50+, взяли участь 14 команд.

Призи вручав олімпійський чемпіон

Протягом двох днів йшли запеклі баталії. На турнір з'їхалися кращі представники волейболу майже з усіх регіонів країни. Команду «Фуршет» (Київ) на майданчик виводив сам президент Асоціації ветеранів волейболу України Ілля Битка. Також у змаганнях приймали участь: майстер спорту міжнародного класу, чемпіон світу та Європи, дворазовий володар Кубка СРСР, дворазовий чемпіон Спартакіади народів СРСР, бронзовий призер Кубка світу Ігор Абдрахманов; майстер спорту, голова Дніпропетровської обласної організації ДСТ «Спар-

так», організатор жіночого ветеранського волейбольного руху на Дніпропетровщині Вікторія Орешина; майстер спорту, один із кращих гравців у ветеранському волейболі України Світлана Плетечук (Київ); майстер спорту, чемпіон СРСР, переможець Кубка Узбекистану Сергій Ушаков; кандидат у майстри спорту, почесний ветеран волейболу України, один з організаторів і спонсорів ветеранських волейбольних турнірів в Одесі Борис Іойшер та інші знані у регіонах фахівці.

З вітальним словом турнір відкрив віце-президент Асоціації ветеранів волейболу Украї-

Призи вручав сам олімпійський чемпіон Володимир ІВАНОВ

ни, заслужений майстер спорту СРСР, олімпійський чемпіон Володимир Іванов. Завдяки підтримці Київського міського відділення НОК України (голова — Павло Костенко), учасники змагань та вболівальники з рук олімпійського чемпіона отримали численні пам'ятні сувеніри з олімпійською символікою та ознайомилися з випусками газети «Спорт ветеранів України», що видає Асоціація ветеранів спорту України (голова — Віктор Ткаченко). Неупереджене суддівство забезпечила

бригада суддів на чолі з арбітром національної категорії Анатолієм Агєєвим (члени бригади — Микола Стукаленко, Леонід Бондарик і Юрій Крюков) та секретарем суддівської команди Іриною Руденко.

Після запеклих баталій підсумкові призові місця розподілилися наступним чином...

Категорія 45+

1. Кривий Ріг
2. Чернівці
3. Рівне

Категорія 50+

1. «Антал» (Київ)

2. «Фуршет» (Київ)
3. Одеса

Переможці та усі команди-учасники отримали кубки, медалі, дипломи і пам'ятні відзнаки від організатора турніру, кандидата у майстри спорту, почесного ветерана волейболу України, Президента київського волейбольного клубу «Антал» Олександра Житнього. Особливо почесну нагороду — «Кращий толерантний гравець турніру» — вручав почесний майстер спорту, член Виконавчого комітету Олімпійської академії України Юрій Крюков, і дісталася вона гравцю команди «Антал» (Київ) Борису Косяку.

На завершення змагань їх учасники зібралися на дружній фуршет, де обговорювали минулі часи, ситуацію на Сході України, вшанували пам'ять загиблих воїнів та мирних жителів.

Усі учасники висловили велику подяку за гарну організацію турніру його організаторам — Олександру Житньому, ветерану волейболу Олександру Ніколенку та керівнику Київського міського осередку ветеранів волейболу Тетяні Одинцовій, які в непростий для країни час змогли його провести.

Що їм укуси комарів!

У дубовому гаю біля селища Яхні Миронівського району Київської області пройшов традиційний турнір ветеранів волейболу «Дубовий гай», присвячений єдності України.

У змаганнях взяли участь чотири команди, серед яких перемогла збірна міста Біла Церква (волейбольний клуб «Ліберо»), підсилена кількома молодими гравцями. Другою була команда «Аеропорт «Жуляни» (Київ) на чолі з майстром спорту міжнародного класу Павлом Воронковим.

Третє та четверте місця виборювали колективи ветеранів із Черкас та Миронівки. За очками третіми стали черкашани. Цікаво, що за команду Черкас виступав самий старший гравець турніру Сергій Новіков, який у свої 76 років ще зберігає запал і плідно керує ветеранами волейболу області.

Усім сподобався турнір у лісі. Хоча комари і докучали, але природа, запах дубового гаю викликав більше приємних емоцій.

Слід зазначити напруженість та принциповість волейбольних ігор, адже турнір проводиться вже близько 10 років. Пам'ятається, що при проведенні перших змагань поруч із майданчиком, крім автомобілів гравців і вболівальників, паслися корови селян. Тепер кількість автомобілів збільшилася, а от корів уже немає. Протягом 10 років молодий гай

перетворився на дубовий ліс.

В урочистій обстановці відбулося нагородження учасників волейбольного свята. Олімпійський чемпіон Володимир Іванов, який був почесним гостем, вручив учасникам сувеніри зі спортивною символікою. Волейболісти сфотографувалися з прапором Київського відділення Національного олімпійського комітету України, яке допомагає в проведенні заходів ветеранів.

На спільному дружньому обіді присутні вшанували пам'ять загиблих воїнів у зонах бойових дій за єдину соборну Україну. Команда ветеранів з Черкас, у складі якої був полковник прикордонних військ (у відставці), на шляху до місця проведення турніру поклала квіти до пам'ятника прикордонникам.

Слід зауважити, що організатор турніру — фермер Олександр Одинокий виступав і в ролі гравця, і організатора не тільки спортивної частини, але й ніс фінансове навантаження. Примітно, що поки будуть такі активісти-ентузіасти як Олександр Одинокий чи Сергій Новіков, масовий волейбол буде підтримуватися і розвиватися.

Наприкінці червня під Мінськом, на базі відпочинку «Нарочанка» що на озері Нарочь, проходив міжнародний турнір з волейболу серед ветеранів, присвячений 70-річчю звільнення Білорусі від німецько-фашистських загарбників.

«Срібні» кияночки

У змаганнях взяли участь більше 230 учасників. Україну представляла команда жінок Києва за віковою номінацією 45+, яку очолила керівник місцевого осередку у століці Тетяна Одінцова.

Протягом трьох днів команди визначали найсильніших у чотирьох вікових номінаціях. Нарешті місця розподілилися так...

Жінки 45+

1. Зеленоград. 2. Київ. 3. Осиповічі.

Жінки 40+

1. Гродно. 2. Орел. 3. Смоленськ.

Чоловіки 40+

1. Всеволожськ (Ленінградська обл.). 2. Вільнюс. 3. Солігорськ.

Чоловіки 50+

1. Мінськ. 2. Бобруйськ. 3. Тверь.

Турнір провело Спортивне регіональне громадське об'єднання «Волейбольний клуб «Фенікс» (м. Мінськ), причому, як завжди, на гарному організаційному рівні.

Матеріали підготував Федір ЧЕРЕМІСІН

ВОЛЕЙБОЛ

«Кубок Тельбіна»
стає зразковим

Нарешті лівобережжя Києва — Березняки — дочекалися волейбольного свята. 16-17 серпня тут біля озера Тельбін на оновленому майданчику пройшов традиційний турнір з паркового волейболу «Кубок Тельбіна-2014». Його організатор — ВК «Тельбін» (президент — Володимир Харицький, віце-президент — Олександр Клименко), який проводить свою роботу з популяризації здорового способу життя та спортивного довголіття серед жителів Березняків із 1985 року, заздалегідь потурбувався про рекламу та його учасників. І якщо торік у змаганнях взяли участь 6 команд, то вже нині подали заявки 11 колективів із різних регіонів України.

Наймолодшому учаснику турніру було 25, а найстаршому — 60 років. Формат змагань вимагав, щоби на майданчику загальний вік гравців не перевищував 155 років (чи 150 — за участі жінок у команді).

У «Кубку Тельбіна» взяли участь знані аси волейболу:

— два майстра спорту міжнародного класу **Павло Воронков** (володар Кубка світу і чемпіон Європи, у складі московського ЦСКА перемагав у Кубку європейських чемпіонів та першості СРСР, неодноразовий чемпіон світу серед ветеранів) та **Ігор Абдрахманов** (чемпіон світу та Європи, бронзовий призер Кубка світу, дворазовий володар Кубка СРСР у складі СК «Локомотив», дворазовий чемпіон Спартакіади народів СРСР);

— дев'ять майстрів спорту, серед яких **Юлія Буєва** (володарка Кубків України, Німеччини, Австрії, неодноразова чемпіонка України, Австрії, призер чемпіонатів Німеччини, Іспанії, Туреччини, Росії, бронзовий призер Ліги Чемпіонів (ЄКВ), срібний призер Top Teams Cup (ЄКВ), учасниця Олімпійських ігор у Атланті (1996 р.), а також **Олександр Клименко, Ярослав Тарган** т.і.

На своїх колишніх випускників та вихованців прийшли подивитися, поспілкуватися

та повболівати за них тренери ДЮСШ Ігор Геннадійович Романенко і Володимир Владиславович Пасюта, які й зараз продовжують працювати з молоддю.

На відкритті турніру його учасники вшанували пам'ять загиблих воїнів та мирних жителів сходу, зокрема, свого товариша — бійця 24-го батальйону територіальної оборони «Айдар» Володимира Юричка, який був членом Київської федерації волейболу, учасником багатьох турнірів, переможцем 2-го Дивізіону чоловічої ліги у складі команди «Кий-97» в сезоні 2013-2014 року. Також присутні квітами і оплесками привітали з Днем народження свого товариша по клубу «Тельбін» Тетяну Черненко.

Чудову роботу показали суддя національної категорії з волейболу Ігор Петрусь, 1 категорії — Олег Соломченко, а також головний арбітр Максим Беспалий і секретар суддівської бригади Віталіна Бойчук.

У ході запеклих та цікавих поєдинків переможцем турніру стала команда RICH (Київ), на другому місці — «Житомир», на третьому — «Сокіл» (Київ). Замкнула квартет команда міста Бориспіль.

Фінал змагань став справжньою окрасою. На майданчику довгий час точилася рівна напружена боротьба. Та зрештою

у третій партії, за рахунку 14:14, кияни зіграли точніше і все ж таки вирвали перемогу.

На церемонії закриття турніру з вітальним словом до присутніх звернувся Голова Дніпровської райдержадміністрації Ярослав Горбунов, який подякував усім членам ВК «Тельбін» за гарну роботу та запевнив, що адміністрація цей волейбольний майданчик обов'язково збереже і ніяким будівельникам під ніяку забудову не віддасть.

Організатори нагородили переможців та призерів турніру кубками, чудовими грамотами власного дизайну, грошовими преміями, а також визначили кращих у своїх амплуа. Під бурхливі оплески гравців та вболівальників титул «Кращий захисник» отримала Яна Савочкіна («Сокіл», Київ), «Кращий зв'язуючий» — Віталій Сасимович (RICH, Київ), «Кращий блокуючий» — Ігор Абдрахманов («Сокіл», Київ), «Кращий нападаючий» — Олександр Яценко («Житомир»). Крім того, організатори визначили й інші номінації. Так, зокрема, пам'ятний сувенір «Легенда турніру» отримав Павло Воронков, а «Королевою турніру» стала Юлія Буєва.

Не були забуті й уболівальники, про яких господарі також потурбувалися. Приз «Найактивніший вболівальник» дістав-

На подачі —
«Королева турніру»
Юлія БУЄВА

ся Лізі Клименко. У перервах між змаганнями команд як для дорослих, так і для малюків, проходив конкурс «Попади в ціль». За кожне влучне попадання м'ячем в ціль щасливчик отримував баночку прохолодного напою «Coca-cola» або солодошці. Зрештою, всі були дуже задоволені можливістю перевірити свою майстерність, особливо маленькі майбутні олімпійські чемпіони, які були нагороджені смачними призами.

Приємно, що проводити «Кубок Тельбіна» на хорошому рівні вже стає традицією. Зокрема, всі учасники турніру дякували організаторам за ошатний, святково прибраний волейбольний майданчик, зроблений за відповідною технологією. І дійсно, він, мабуть, тепер один із кращих у Києві.

Майданчик був відновлений силами членів клубу «Тельбін» і небайдужих до волейболу жителів Березняків, а ще за рахунок допомоги любителя волейболу і мецената Анатолія Серпутько. Також за організаційну та матеріальну підтримку ВК «Тельбін» висловлює велику подяку депутатам Київради Андрію Странникову і Віталію Рослякову.

На завершення гостинні господарі запросили учасників турніру на дружній фуршет, де вони продовжили спілкування, а бажаючі змогли прийняти участь у жартівливих конкурсах.

На завершення ризикну наголосити, що волейбол — така сила, яка об'єднує не тільки мешканців масиву Березняки, а й усього Дніпровського району, Києва та України!

Федір ЧЕРЕМІСІН

Переможниці серед жінок — команда Біла Церква-1

Житомир, Полтава,
Біла Церква...

соціальної і правової держави. А також для подолання песимістичних настроїв населення розвитком спортивних форм активізації та об'єднання творчого потенціалу територіальної громади Білої Церкви, підвищення позитивного іміджу органів місцевого самоврядування.

Волейбольні баталії відбулися на відкритому ґрунтовому майданчику зеленого пляжу в районі ДНС. У змаганнях прийняли участь 11 команд у різних вікових категоріях. Боротьба точилася гостра, тож частенько переможців визначали лише більш вдалі ендшпілі вирішальних партій. Зрештою, призові місця розподілилися таким чином...

Чоловіки 50+:

перше місце — Житомир,
друге — Біла Церква,
третє — Київська область;

Чоловіки 60+:

перше місце — Полтава,
друге — Київ, «Оболонь»,
третє — Біла Церква;

Жінки:

перше місце — Біла Церква-1,
друге — Київ,
третє — Біла Церква-2.

Як бачите, географія переможців змагань вийшла широкою...

Тетяна ДЕРКАЧ

У Білій Церкві відбувся V відкритий турнір серед команд ветеранів на Кубок міського голови, присвяченого Дню Конституції України.

Змагання проходили з метою забезпечення гідного відзначення цього дійства, як державного свята суверенної, незалежної, демократичної,

ГАНДБОЛ

Одеські дебютанти не підвели

С 12 по 15 червня в Празі (Чехія) відбувся черговий чемпіонат Європи серед ветеранів. У змаганнях чоловіків Україна була представлена рекордною кількістю команд за всі роки проведення цих змагань — боротьбу за нагороди вели одразу п'ять колективів у різних вікових категоріях. І, в цілому, представники нашої країни досягли хорошого результату...

У категорії 35+ за медалі боролися 15 збірних, і серед них — дві з України. У своїх групах ГК «Медве» посів перше місце, а СК «Легіон XXI» — друге. У фінальному раунді «медведі» здолали словацький «Строжар» — 13:7 та СК «Росія» — 12:6, а «легіонери» — чеську «Славію» — 12:7 та СК «Москва» — 8:5. Зрештою, СК «Легіон XXI» отримав право зіграти за 3-4 місця, де, втім, поступився «Росії» — 6:9, а ГК «Медве» у поєдинку за титул переможця, на жаль, був змушений визнати перевагу місцевої «Праги» — 11:20. Однак у будь-якому випадку «срібло» та «бронза» (хоч і за четверте місце) — чудове досягнення! Тим більше, Сергій Троценко із ГК «Медве» був визнаний найкращим гравцем у турнірі цієї вікової категорії.

У категорії 45+ Україна так само мала двох представників, але тут наші результати виявилися скромнішими. СК «Легіон XXI» посів 13-те місце, а ГК «Харків»

Команда «Медве» - чемпіон Європи в категорії 35+

— 15-те місце серед 18 команд цієї вікової категорії.

Натомість, порадувала команда «Одеса» в категорії 50+, де суперечку за медалі вели 11 колективів. Дебютанти настільки престижного форуму посіли в своїй групі перше місце і відразу потрапили до фіналу. Проте там у поєдинку

з угорським «Будапешт Олд Бойз» одеситам забракло сил — 6:16. Утім, срібні медалі для дебютантів — цілком гідний результат!

Шкода, що на цьому чемпіонаті Європи наша країна не мала представників жіночого гандболу. Але, сподіваємося, дуже скоро і жіночі команди будуть гід-

но захищати честь України на змаганнях такого високого рангу. Тим більше, що позитивний досвід уже є (2008 року в Швеції).

Геннадій ДИХТЯР,
президент Асоціації ветеранів та аматорів гандболу

Команда «Легіон XXI» (35+)

Команда «Легіон XXI» (45+)

Команда ГК «Харків» (45+)

Команда «Одеса» (50+)

БАСКЕТБОЛ

Упродовж десяти днів у чеському місті Острава проходив восьмий чемпіонат Європи з баскетболу серед ветеранських команд. У цих змаганнях взяли участь 106 колективів (76 чоловічих та 30 жіночих) із 20 країн, а загальна кількість учасників склала 1600 спортсменів!

Найбільшу делегацію в Оставі представила Росія — 23 команди, Німеччина та Чехія — по 14, Литва — 8 та Україна — 7. Честь нашої країни захищали чотири чоловічих та три жіночих колективи із Києва, Дніпропетровська, Львова та Мукачєва. У чоловіків змагання проходили у дев'яти вікових категоріях, у жінок — в шести.

Дуже добре виступили представниці слабкої статі. Мукачівська команда «Карпатські ведмедиці» міського баскетбольного клубу ветеранів «Імпульс» під керівництвом Олега Пелеха, яка виступала у віковій категорії 40+, у своїй підгрупі А посіла перше місце, перегравши команди Чехії — 80:35, Естонії — 49:33, Росії — 59:45 та Німеччини — 77:37. Далі у півфіналі наші жінки впевнено переграла литовських баскетболісток з рахунком 70:38. У грі за золоті нагороди «Карпатські ведмедиці» зустрілися з другою командою господарів чемпіонату і на останніх секундах цього драматичного протистояння, завдяки влучному кидку капітана Ольги Продан, вирвали перемогу з рахунком 49:48!

Особливо хочеться відмітити бійцівський характер, працездатність і жадобу до перемог Тетяни Кобзар, Тетяни Ясичевої, Лілії Яцковської, Тетяни Курілло, Ольги Продан та інших членів нашої команди на чолі з тренерським штабом у складі Віктора Кваши, Сергія Фельбаби та Олега Пелеха, які змогли згуртувати колектив і налаштувати його на гучні досягнення.

Зауважимо, що це перше «золото» мукачівської команди на такому престижному баскетбольному змаганні. До цього успіху було «срібло» на 7-му чемпіонаті Європи у 2012 року в Каунасі та «срібло» на 12-му чемпіонаті світу 2013 року в Греції.

Найтепліших слів заслужили і спортсменки двох інших наших жіночих команд, які виступали у категоріях 35+ та 45+ та здобули срібні нагороди.

Дуже порадували і чоловіки. Особливо вражає успіх збірної України 65+, сформованої на базі дніпропетровського спортивного клубу BIG GAME і БК «ДніпроБаскет», яка після «золота» торішнього чемпіонату світу в Салоніках нині здобула і «золото» чемпіону Європи. Наша команда рівно пройшла всю дистанцію, впевнено пере-

УКРАЇНА: три «золота» і два «срібла»!

«Карпатські ведмедиці» — чемпіонки Європи!

мігши на попередньому етапі колективи Росії (75:49), Чехії (61:44), Фінляндії (65:30) та Німеччини В (61:35), а в півфіналі — Латвію (68:40).

Найскладнішою стала гра в

фіналі з високорослою і потужною командою Німеччини А. Втім, із перших хвилин Україна вийшла вперед і, завдяки майстерності, відмінному настрою на гру та «довгій лаві», не втратила

ініціативи до кінця поєдинку — відмінна перемога (48:38)!

Чемпіонами Європи-2014 стали: Віхарев Євген - капітан команди (Дніпропетровськ), Мартинов Володимир (Київ),

Гравці збірної України (65+) закидали у кошики суперників не лише з лінії штрафних

Збірна України (40+, у синьо-жовтій формі) мала у своєму складі чимало экс-зірок професіонального баскетболу

Мещеряков Олександр (Луганськ), Карпукін Володимир (Київ), Савчук Вячеслав (Дніпропетровськ)

Веденєєв Олексій (Київ), Василенко Семен (Дніпропетровськ), Сидоренко Валерій (Дніпропетровськ), Поляков Валерій (Дніпропетровськ), Дацик Володимир (Севастополь), Мозговий Георгій (Кишинів), Поздняков Анатолій (Кишинів), Бичков Микола (Кривий Ріг), Сорокін Леонід (Миколаїв), Чоків Юрій (Севастополь).

Не можна не відзначити наших тренерів — трьох Володимирів: Коробкова і його граючих помічників Карпукіна та Мартинова. Особлива подяка спонсору команди — СК «Велика гра» (президент клубу Михайло Хайкін): відмінні умови проживання, харчування та проїзду, красива ігрова форма — все сприяло успіху. Велику допомогу в організації поїздки команди на чемпіонат Європи також надали президент FIMBA UKRAINE Юрій Жуков і президент АБВУ України Володимир Карпукін.

Що ж стосується чемпіонського титулу збірної України в категорії 40+, то він був, так би мовити, запрограмованим. Адже в складі команди зібралися такі відомі в професіональному баскетболі недавнього часу виконавці, як Дмитро Базелевський, Олег Рубан, Леонід Яйло, Віктор Савченко, Вадим Пудзирей, Дмитро Брянцев!.. Зрештою, їм просто не було рівних, і яскрава перемога у фіналі над представниками Італії — 74:54 стала цілком закономірною. Поздоровляємо!

На жаль, трохи гіршими виявилися досягнення інших наших чоловічих колективів: 5-е місце — збірна 60+ та 6-е місце — збірна 50+. Проте все одно, загальні три «золота» і два «срібла» — це новий рекорд України на міжнародній арені!

Залишається додати, що велике враження справила церемонія відкриття чемпіонату Європи — делегацію України при виході на спортарену зал зустрічав стоячи дружніми оплесками. Що ж стосується культурно-пізнавальної програми на ЧЄ-2014, то, безумовно, запам'ятаються прогулянки по історичному центру Острави з відвідуванням ратуші (чудовий вид міста з оглядової площадки!), площі Масарика і одного з кращих в Європі зоопарків. Незабутнє враження залишила й екскурсія до Кракова, а деяким уболівальникам пощастило насолодитися і красотою Відня.

Наступний чемпіонат Європи пройде в сербському місті Нові Сад, а вже через рік нова велика мета — чемпіонат світу 2015 в американському місті Орlando.

Юрій ТИМОЩУК,
Євген ВІХАРЄВ

ФУТБОЛ

Як «Легіон ХХІ» Брест підкорив

У липні в білоруському Бресті пройшов I етап «Європейської ліги ветеранів-2014» (ЄЛВ). Склад учасників практично не зазнав змін порівняно з минулим сезоном. Хіба що KS «Polonia 1912» із Лешно замінив інший польський клуб — GKS «Belchatow». А в іншому знайомі всі обличчя: дворазовий чемпіон ЄЛВ — калінінградська «Балтика» (Росія), ФК «Лієпаяс» (Лієпая, Латвія), брестський ФК «Адамс» (Білорусь) і київський «Легіон ХХІ» (Україна). Всього 5 команд із п'яти країн.

Програма I-ого етапу передбачала традиційний однокруговий турнір, а також цікаву кінцівку: матч збірної Бреста і збірної світу (складеної з гравців інших клубів Європейської ліги ветеранів). Українська команда у першому матчі обіграла ФК «Лієпаяс» — 6:0, а в другому тільки на останній секундці калінінградська «Балтика» змогла зрівняти рахунок — 1:1.

Потім було відкриття турніру, на якому виступили організатор брестського етапу, керівник ФК «Адамс» Микола Ярохович та президент Європейської ліги ветеранів Вадим Каганов.

Після урочистої церемонії «Легіон ХХІ» обіграв польську команду GKS «Belchatow» з рахунком 3:1. Останній

матч киян із господарями визначав переможця етапу. У разі нічиєї брестський «Адамс» ставав би чемпіоном. Але українська команда не збиралася дарувати очки і зіграла блискуче — 3:0!

Саме «легіонери» і стали переможцям першого етапу. ФК «Адамс» — другий, відставши всього на одне очко, на третьому місці — «Балтика», на четвертому — GKS «Belchatow» і на п'ятому — ФК «Лієпаяс».

Отримавши Кубок, гравці київської команди заспівали гімн України, який почув практично весь Брест. А після турніру вони провели «марш вишиванок» — пройшовшись по центру міста в національному українському одязі.

За невдачу у турнірі його господарі

«Легіон ХХІ» не злякався маститих суперників і став переможцем

сповна відігралися у дружній зустрічі «All stars»: збірна ЄЛВ була обіграна збіроною Бреста з рахунком 1:5.

Слід, зауважити, що змагання ветеранів відвідали генеральний Консул України в Бресті Мисик Олег Іванович і генеральний Консул Росії у Бресті Матковський Микита Миколайович.

«Європейська ліга ветеранів-2014» проходить в два етапи — перший відбувся в Бресті, другий пройде у вересні в Києві або в Лієпаї. Чемпіоном стає команда, яка в сумі за два етапи набере максимальну кількість очок.

Вадим КАГАНОВ,
президент ЄЛВ

ВОДНЕ ПОЛО

100-річний ювілей у Львові

У Львові понад сто років тому відбувалося чимало цікавих спортивних подій. Зокрема, раніше за інші регіони України почався розвиток різних видів спорту. 14 липня 1894 року відбувся перший футбольний матч, 25 листопада 1894 року засновано Львівський шаховий клуб і проведено перший турнір за участю восьми учасників. 15 січня 1905 року — проведено перший хокейний поєдинок, 29 червня 1909 року — показові матчі жіночих команд з баскетболу. Вперше у Львові 26 липня 1914 року пройшов і показ нової гри з м'ячем на воді — водне поло, про що місцеві газети писали так...

«Кур'єр Львовський» (№323 від 27 липня 1914 року): «В неділю, 26 липня, на ставах Пелчинських відбулися змагання з водного поло спортсменів ЛКС (львівського клубу спортивного) «Погонь». Вони поділилися на дві команди — на синіх та білих (кольори шапочок). Склади команд: перша (сині) — Сикала, Вуйціцький, Пшедпелський, Вітковський, Рейсс, Кухар-III (Владислав), Коляжовський, друга (білі) — Вірго, Каппер, Чермак, Нелькен, Марянек, Кухар-I (Тадеуш), Чабан. Суддя — Л. Воліш добре розбирався у правилах нової гри. Матч закінчився унічію — 1:1, а результат був встановлений уже у першому періоді. В подальшому намагання гравців закинути ще бодай один м'яч не були вдалимими».

Потім у «Слово Польське» за авторства спортивного журналіста Клосніка було заявлено, що наступний матч відбудеться у середині серпня. Однак через два дні розпочалася I Світова війна, тож до водного поло у Львові повернулися аж у середині 20-х років.

І ось через сто років у Львові знову сталося велике спортивне свято на воді — день водного поло, яке принесло столиці Галичини олімпійську славу, світові та європейські звання, якими може пишатися. А вже імен місцевих легендарних спортсменів і тренерів, котрі нині працюють у різних кутках світу на всіх континентах, не злічити.

Утім, 19-20 липня у місті бачили представників усіх поколінь львівського водного поло. Були запрошені всі, хто тільки міг прибути до рідного міста.

Спортивну сторону свята представляв розіграш Кубка України за участю 6 провідних команд. Трибуни басейну СКА не вмістили усіх бажаючих, які прийшли подивитися не тільки кубкові поєдинки, але й знову зустрітися з легендами водного поло. Це стало хвилюючою подією і для сьогоденного покоління львівського «Динамо», і для юних спортсменів, які тільки розпочали свій шлях та мріють продовжити славу Вадима Жмудського, Миколи Смирнова, Віктора Берендюги й багатьох інших, хто залишив по собі таку пам'ять.

Слід додати, що Львівська федерація водного поло (М. Смирнов) та ватерпольний клуб «Динамо» (О. Свіщов) надали допомогу у виданні книги «100 років львівського водного поло» і створенні телефільму про зірок минулого. Вони були представлені в ході свята, і заслужено дістали схвальні відгуки.

Іван ЯРЕМКО

Дебютували і... перемогли!

Ватерполісти-ветерани львівської команди «Динамо Мастерс» перемогли на міжнародному турнірі, що завершився у столиці Нідерландів — Амстердамі. Дебютувавши на цих престижних змаганнях у країні тюльпанів, наші вікові професіонали знову довели, що ветеранський порох не промокає...

«Особливістю цього турніру було те, що ми на ньому дебютували, і також те, що уся команда протягом кількох днів жила у наметах біля басейну, — розповів **Сергій Колмаков, гравець «Динамо Мастерс»**. — Життя у наметах поблизу басейну підтримали фактично всі команди-учасниці, а відтак це стало своєрідною «фішкою» змагань.

Цікаво, що турнір в Амстердамі започаткував колишній гравець львівської команди «Динамо» Сергій Никифоров, а інші люди його підтримали й провели уже вчотирнадцяте. Для нас, як дебютантів змагань, дуже цікаво було познайомитися з представниками нашого виду спорту, скажімо, з Англії та Ірландії. Якщо відверто, то про водне поло у цих країнах ми майже нічого не знали...

Щодо самого турніру, то ми виступали у підгрупі С, де брали участь суто ветеранські команди. Як виявилось згодом, колектив зі Львова виявився найстаршим на турнірі, однак це не завадило нам виграти всі матчі у груповому турнірі та в підсумку залишити позаду всіх!

Найважчими для «Динамо Мастерс» видалися півфінальний та фінальний матчі. У поєдинку за вихід до фіналу ми обіграли команду з Німеччини із рахунком 12:7, проте ця гра для

нас склалася непросто, оскільки кілька м'ячів поспіль закинули лише наприкінці зустрічі.

Чимало фахівців відзначали зіграність нашої команди. Якщо відверто, то люди, які нас бачили вперше, були в захваті від нашої гри. Багато хто не розраховував, що ми дійдемо до фіналу, а там ще й виграємо. Однак сталося саме так. Традиційно добре зіграв наш лідер — Вадим Скуратов. Добре в Амстердамі спрацювала й ігрова зв'язка Павло Прокопчук — Вадим Скуратов. Вони створили багато проблем своїм суперникам.

У фіналі турніру «Динамо Мастерс» зустрілося з командою Ірландії, яку ми змогли перемогти лише у серії післяматчевих пенальті — 5:4. Основний же час матчу переможця не виявив — нічия 7:7.

Честь команди «Динамо Мастерс» та українського водного поло Амстердамі захищали:

Воротарі — Ярослав Стабрин, Олександр Горбунов.

Польові гравці — Сергій Колмаков, Павло Прокопчук, Вадим Скуратов, Володимир Масюк, Юрій Саталкін, Євген Баженов, Олександр Булатов, Максим Полегойко, Орест Мацейко, Павло Давиденко та Роман Манишин.

Борис ПАСТЕРНАК

ВЕЛОСПОРТ

Призи вручав сам Ярослав ПОПОВИЧ!

Упродовж 14-17 серпня на шосейних трасах Львова та Дрогобича тривав відкритий чемпіонат Львівської області з велосипедного спорту (шосе) на призи ушавленого дрогобицького велогонщика Ярослава Поповича. Його ім'я добре відоме в усьому світі, тож побачити його на власні очі, а тим більше, отримати з його рук призи охочих знайшлося чимало. Змагання проводилися серед вихованців дитячо-юнацьких спортивних шкіл та серед ветеранів велоспорту, і загалом на старт вийшли понад 90 учасників.

Ярослава ПОПОВИЧА (праворуч) небезпідставно поважав навіть сам славнозвісний Ленс АРМСТРОНГ

Цьогорічні змагання були присвячені пам'яті героїв України та пам'яті Заслуженого тренера України з велоспорту Ігоря Романишина.

Організаторами змагань виступили: управління молоді та спорту Львівської обласної державної адміністрації, Львівська обласна федерація велосипедного спорту, Дрогобицька міська рада, відділення Національного олімпійського комітету України у Львівській області.

Головний суддя змагань — суддя наці-

ональної категорії Володимир Набойщіков (м. Львів), головний секретар — суддя національної категорії Анастасія Дуб (м. Дрогобич).

У змаганнях взяли участь кращі велосипедисти Львівщини, які представляли команди ДЮСШ «Іскра», СДЮСШ «Локомотив» зі Львова, Жовківського

відділення Обласної ДЮСШ, червоноградського відділення КДЮСШ ім. Ю. Кутенка, Дрогобицької ДЮСШ «Медик», а також гості — спортсмени з Києва, Тернополя, Луганська, Ужгорода, Хмельницького, Чернівців та Одеси.

Серед переможців відкритого чемпіонату Львівської області виявилися: Солтис Богдана, Галик Діана, Романенко Валерій, Пилипів Тарас, Параняк Маркіян, Малинівський Михайло, Паращак Ярослав (Жовква), Поляков Юрій (Дрогобич), Клімченко Тетяна (Червоноград), Щербань Владислав (Тернопіль), Соловей Ганна (Луганськ), Свіда Вікторія (Ужгород).

Серед кращих у змаганнях ветеранів велоспорту були: Набока Василь (Львів), Криницький Юрій (Одеса), Пелих Павло (Львів), Пазяк Йосиф (Львів) та інші.

Усі учасники й особливо переможці були надзвичайно задоволені, що сам Ярослав Попович — один із найкращих професійних велогонщиків, переможець багатьох міжнародних велогонок, учасник двох Олімпіад, Заслужений майстер спорту, разом зі своїм батьком — директором Дрогобицької дитячо-юнацької спортивної школи «Медик» Павлом Поповичем, вручили грамоти, відзнаки та подарунки (спортивний інвентар). А на добру згадку для всіх стали спільні фото з легендою світового велоспорту Ярославом Поповичем.

Орест КУЦЕНКО,
управління молоді
та спорту ЛОДА

ШАХИ

Факел змінили на ферзя

З метою пропаганди здорового способу життя, поширення ідей олімпізму і залучення якомога більшої кількості дорослого населення до занять спортом, у Хмельницькому відбулися обласні змагання з шахів серед ветеранів Великої Вітчизняної війни, ветеранів праці, дітей війни, присвячені 23 річниці незалежності України.

Передував турніру заключний обласний етап Всеукраїнської естафети з нагоди участі вітчизняних спортсменів в II літніх Юнацьких Олімпійських іграх. Запалений вогонь у факелі від полум'я «Вічного вогню» було пронесено факелоносцями естафети 1980 року Віктором Барбалюком, Віктором Флентінім та Леонідом Гладуном до шахового клубу, де відбулася символічна передача факела між усіма учасниками спортивного дійства та їх спільне фотографування. Ветерани побажали молодим українським спортсменам гарного виступу на аренах Нанкінської юнацької олімпіади.

А далі розпочалися шахові баталії, в ході яких визначилися чемпіони та призери. Серед чоловіків першість виборов найдосвідченіший (81-річний) Анатолій Петчинський із Летичева, який набрав 4,5 очки в п'яти зіграних партіях. У його тривалій любительській шаховій практиці особливо пам'ятною залишається перемога у 1973 році в Києві над іменитим земляком — міжнародним гросмейстером Леонідом Штейном (народився

Спочатку потрималися за олімпійський факел, а далі взяли за шахові фігури

в Кам'янці-Подільському в 1934 році) під час матчу одночасної гри останнього на 20 дошках.

На другому місці опинився Андрій Бондарчук із Новоушицького району з доробком у 4 очки, третім фінішував Валентин Слободенюк з Ярмолинеччини (3,5 очки).

У жінок максимального результату (5 очок) досягла Валентина Коштенко з обласного центру, срібним призером стала Ольга Матковська з Кам'янець-Подільського району (4 очки), на третьому місці — Алевтина Публічук з Хмельницького району (3 очки).

У командному заліку серед 13 колективів чемпіонами стали хмельничани Семен Капустін та Валентина

Коштенко (8 очок), за ними розташувалися летичівці (7,5 очок) та представники Хмельницького району (6,5 очок).

Чемпіони та призери змагань в індивідуальному заліку отримали дипломи, медалі відповідних ступенів та олімпійську літературу, а командам-призеркам дісталися ще й кубки та дипломи від організаторів турніру: обласних відділень Міжнародної асоціації ветеранів фізичної культури та спорту, Національного Олімпійського комітету України, Управління молоді та спорту облдержадміністрації.

Віктор ФЛЕНТІН

ДІТИ ВІЙНИ. ЖИТТЄВА ІСТОРІЯ

Цілити — у «десятку»,
жити — в любові

Є цікаве підтвердження неординарності моєї співрозмовниці. Це лист із мішенню (круглими колами і «яблучком»), і на ньому сліди пострілів, зроблених Ніною Олексіївною Столяровою 15 березня 2013 року. У нижньому правому куту намальований підрахунок влучності: в десятку — два влучення, у дев'ятку — шість, у вісімку — одне, у сімку — одне. Разом — 89 очок. А цілила ж у мішень літня жінка, яка 25 останніх років стрільбою не займалася! Та й тією демонстративною «стріляниною» зайнялася тільки на пропозицію бригади з телеканалу «Інтер»...

Сьогодні вона підкреслює, що стріляла ж з «голісінського» пістолету Марголіна, а отже такою влучністю можна пишатися. Тут варто пояснити, що «гола» зброя, то зброя випущена із заводського конвеєру. Не підігнана під її руку, «не пристріляна», як це годиться у спорті. Всім цим відрізнявся її колишній, так би мовити, робочий пістолет, з яким колись виступала на чемпіонатах світу, Європи, СРСР... І не просто виступала, а встановлювала відповідні рекорди і завойовувала чемпіонські звання як у командному, так і в особистому заліку...

Таке не мирне дитинство

Офіційно це Солом'янський район Києва, народна ж назва місцевості — Чоколівка. Тут, по вулиці Михайла Мишина (до 1963 року — Центральна), в одному з багатоповерхових будинків і мешкає пані Столярова, киянка — з 1969 року. Киянка — за вибором, який свого часу мала, бо була знаним у світі та в СРСР майстром спортивної стрільби з пістолету.

Що з вікон сьомого поверху, що від самих вхідних дверей під'їзду — навколо все зелене і підкреслено затишно. Великі дерева мирно співіснують з молодими садженцями, квітучими кущами та клумбами, левова частка яких — то праця рук Ніни Олексіївни. Її нинішнє кредо — жити в гармонії з навколишнім світом, не зупинятися в розвитку і самовдосконаленні, з любов'ю до Бога і до всіх людей. І головне — нічого не знищувати. Не скиглити і не жалітися, а радіти чистому небу та яскравому сонцю. А якщо стріляти, то виключно в спортивну мішень і тільки в «яблучко»...

Як такий світогляд міг утвердитися в душі «дитини війни», яка й справді пройшла всі кола пекла, що його влаштували на землі люди, мабуть і справді божя таємниця.

Ніна Столярова народилася у Брянській області в райцентрі Новля 1 січня 1933 року. Згодом її батьки переїхали на 25 км ближче до Москви на станцію Синезерки (вже дорослою Ніна Олексіївна виявила, що ці самі Синезерки знаходяться на однаковій відстані, що від Києва, що від Москви). От її дитячі спогади про ті часи, доповнені вже пізнішими свідомими розшуками географічних та історичних подробиць...

— «У 1937-му батька репресували, а мати залишилася зі мною і молодшою сестрою. Коли в 1941-му розпочалася війна, нашу місцевість захопили німці. Так е Синезерках ми й жили до 1943 року. А після розгрому німців під Курськом, вони, дотримуючись теорії «спаленої землі», всіх мешканців запхали у телятники й вивезли до міста Шенберг, що на півночі Німеччини. Там був концентраційний табір для родин, де в чотирьох великих бараках тримали старих

і дітей. У квадратній кімнаті метрів із 40 нас жило сім родин, користувалися двоповерховими ліжками.

Згодом звітти нас повезли до містечка Пархів (західна Польща), де був табір смерті. Привезли і біля вагонів змусили роздягнутися. Усіх голих гнали метрів із 100 через німецький стрій (мені було 10 років, а сестрі — 7). Мати сестру тримала на руках, бо вона була маленька і худенька. Так дійшли до приміщення без вікон, в якому біля входу стояла діжка з рідким милом. Мати нас намила, але хвилин із 40 не було води. Та й звичайних душевих отворів там також не було. В стелі були якісь прямокутні отвори. Двері оцинковані і все замкнене. І тільки згодом, через інший коридор, нас перегнали у справжню душеву кімнату, де ми вимилися...

Вже після війни мати казала, що, мабуть, те перше приміщення й було душогубкою, оскільки йшлося про табір смерті. Проте, нас Бог врятував.

Ми всі голодували. В мене на руках і ногах пекли фурункули, проте мене ганяли чистити овочі або в полі копати картоплю чи смикати льон. Останнє з хворою рукою було особливо важко, проте наглядчач вирішив, що я не впорала норму не через хворобу, а через ліньки. Покарав мене, кинувши на ніч до хліву й полишивши без їжі. І тільки вночі мені якась полячка таємно передала пакунок із бутербродами і пляшечку води...

Повернення
з фільтрацією

Інформації ззовні ми не мали ніякої. І лише коли американці почали бомбардувати Любек, дізналися, що відкрито другий фронт. Невдовзі по тому з'явилися англійські солдати. Але вони нас просто не помічали, відсторонялися, хоча ми були дуже раді визволителям. А коли через кілька днів їх змінили американці, стосунки стали дружніми. Ті могли пригостити шоколадом, апельсином чи жуйкою. Я там вперше і дізналася про жуйку, хоча мати не дозволяла її брати — боялася, що це якась гидота. А десь у 20-х числах травня 1945 року нас перевезли до радянської зони окупації — міста Нойбрандербург.

Там мати, як і всі дорослі, пройшла першу фільтрацію. В чому неабияк допоміг дивом збережений нею радянський паспорт із пропискою. Наприкінці серпня нас відправили на батьківщину — в Синезерки. Там продовжився процес фільтрації. Кожен мав розповісти про те, що робив за німців. Чисту правду. Хто щось збрехав — відправлявся разом із родиною на поселення до Комі РСР. Та про нас ніхто не міг нічого поганого сказати, бо мати з німцями не контактувала, ще й мала нас двох малих.

Школа, технікум,
інститут і спорт...

У Синезерках я закінчила 7 класів і подалася до тітки у Свердловськ. Там навчалася в гірничо-металургійному технікумі. А по його закінченні три роки працювала за направленням у геологорозвідувальних партіях на Уралі, зокрема в Ільменському заповіднику, що на півночі Челябінської області.

Потім двічі намагалася поступити до медичного інституту. І в 1957 році таки поступила. У 1961 році я його закінчила. Працювала акушер-гінекологом. Згодом — терапевтом.

Ще в школі я займалася легкою атлетикою, метала спис і диск, штовхала ядро. В технікумі додала метання гранати і стрільбу з пістолету. В інституті продовжила стріляти, і збірна вишу мене відшукала на другому курсі. А вже на третьому курсі я впорала норматив майстра спорту. В наступні ж 5 років підтверджувала його у трьох вправах.

Поки я навчалася, то жила на стипендію, відповідно і харчувалася. Краще стало, коли на останньому курсі Свердловського медінституту вийшла заміж (мій чоловік — Роберт — був, як і я після технікуму, геофізиком). І вже зовсім добре, коли керівники місцевої армійської збірної, помітивши мої успіхи, запропонували перейти до них, поклавши стипендію в 400 рублів. Я після довгих вагань погодилася. Після вагань тому, що в ті часи гроші за спорт якось соромно було отримувати. Та перехід із товариства до товариства виявився доленос-

ним. Бо саме завдяки наполегливості начальника команди, Героя Радянського Союзу Миколи Васильовича Репкіна, я замість медичної ординатури почала виходити на змагання...

Остаточна зупинка
в Києві

Поїздки ці почалися в 1963 році. У командних змаганнях і в окремих вправах звання чемпіонки СРСР Ніна Столярова завойовувала більше 20-ти разів, не рахуючи звань чемпіонки і рекордсменки тодішньої Російської Федерації. П'ять разів (тричі в командному заліку і двічі — в особистому) вона ставала чемпіонкою світу. Усе це виключно з пістолетом. Щодо браку в неї олімпійських нагород, то жіночу стрільбу з пістолету було включено до програми Ігор тільки у 1988 році, а моя співрозмовниця закінчила свої виступи у 1977-му...

Швидко до Ніни Столярової стали поступати пропозиції щодо зміни місця проживання, які вона розглядала, зокрема, і з позиції можливості приділити більшу увагу власній донечці. Обираючи між Мінськом, Ташкентом, Одесою та Тбілісі, зупинилася на... Києві, куди і приїхала у 1969-му, отримавши свою першу квартиру на вулиці Фучека. У тому ж 1969-му вперше поїхала до Парижа на чемпіонат Європи і стала там чемпіонкою. А наступного 1970-го стала вже триразовою чемпіонкою світу (двічі в командному заліку і раз — в особистому). У Данії в 1974 році встановила рекорд Європи зі спортивного пістолета Марголіна (моделі, яка вже вважалася застарілою), здивувавши всю журналістську братію...

Що знала, тому і навчала

— «Тренер у мене з 1965-го року був московський — Юхим Леонтійович Хайдуров, — продовжила Ніна Олексіївна. — Я з ним працювала ще до переїзду в Київ. Він в грудні 2013-го пішов із життя.

У 1988 році, 1 лютого, коли виповнилося мені 55 років, я пішла на пенсію. Тоді ж мій тренер порадив мені не продовжувати лікарську працю, а використати свій стрілецький досвід на тренерській роботі. Що я й зробила. Мала в СКА групу дітей-підлітків. Тепер, трапляється, зі мною на вулиці вітаються незнайомі чоловіки, і виявляється, що вони мої колишні учні. Більшість із них після мого уходу на відпочинок у 1988-му перейшли зі СКА до «Динамо» або ДТСАФ.

А я відтоді стала справжньою господинею, на превелику радість чоловіка. Були вже й онучки (1984 та 1986 років народження), і дві сотки городу...

Мою співрозмовницю в усі часи вистачало на всіх і на все. Тепер вона живе сама. Чоловік пішов у іншій світі в 2010 році. Донька разом із родиною живе в Білорусі, в місті Ліда. Одна з онук — в Америці...

У 2003 році Ніна Столярова захопилася сааджі-йогою для підтримання здоров'я. А про її нинішнє кредо я вже розповідала. Світла й усміхнена людина, вона знаходить можливості й навколишніх просвітлювати...

Людмила РАДЧЕНКО